

Головна » Люди » «Я хочу, щоб люди посміхалися». Японський волонтер Фумінорі Цучіко відкрив на Салтівці безплатне кафе для харків'ян

«Я хочу, щоб люди посміхалися». Японський волонтер Фумінорі Цучіко відкрив на Салтівці безплатне кафе для харків'ян

27.04.2023 Люди

Час прочитання: 7 хв

Антон Алохінссон

75-річний японський волонтер **Фумінорі Цучіко** приїхав до України напередодні повномасштабного вторгнення. Протягом кількох місяців він ховався разом із харків'янами від щоденних російських обстрілів на станції метро «Героїв праці».

Там пан Фумінорі познайомився з волонтеркою **Наталією Грама**. Півроку вони разом забезпечували харків'ян у підземці їжею, ліками та засобами гігієни. А нещодавно відкрили на ринку поруч із цією ж станцією **FuMi Caffè**, аби безоплатно годувати жителів Салтівки, які не можуть собі дозволити гарячу їжу щодня.

Фумінорі не дуже добре знає англійську, а «Люк» — японську, але це не завадило нам поспілкуватися з ним та Наталею про волонтерство, життя у метро та бажання зробити людей щасливими.

Як варшавський вокзал спонукав японця приїхати до Харкова

Фумінорі Цучіко — літній японець, який вийшов на пенсію 15 років тому і з того часу здебільшого проводить час у мандрівках країнами світу. У вересні 2021 року він приїхав до Європи, подорожував через Данію, Нідерланди, Німеччину, Францію, Італію, Австрію. До Польщі він приїхав вже у грудні та запланував поїздку до України. Проте сповна насолодитися Києвом йому не вдалося.

Фумінорі Цучіко. Фото: Катерина Переверзева

За наполяганням японського уряду, він виїхав до Варшави, де його і застало повномасштабне вторгнення Росії. У перші тижні Фумінорі бачив багато українських біженців, здебільшого матерів з дітьми, які прибували до варшавського центрального вокзалу.

«Я бачив, як сильно поляки підтримували біженців з України. Я приєднався до цієї допомоги у Варшаві, а через тиждень продовжив робити те саме у Жешуві», — розповідає Фумінорі. Він займався цим протягом місяця, а потім прийняв рішення знову поїхати до України:

«Я дізнався, що у харківському метро ховаються та голодують багато людей, багато дітей. А кожна людина повинна їсти принаймні раз на день. Тому я приїхав до Харкова допомогти їм».

«Страшно не було. Мені потрібно було годувати людей»

Наталія Грама за освітою — кухар ресторанного бізнесу. З перших днів повномасштабного вторгнення вона переселилася до станції метро «Героїв праці» зі своєю родиною. За її словами, тоді на станції ховалося близько трьох тисяч людей, в тому числі з дітьми та домашніми тваринами. Наталя почала робити те, що вміє найкраще: готувати для них їжу в кафе біля станції, де працювала до вторгнення.

Наталія Грама. Фото: Катерина Переверзева

«Мені власник кафе через три дні сказав: “Наташа, мабуть, це затягується. Віддаю тобі кафе і роби, що хочеш”. І я справді робила, що хочу. В мене було повно волонтерів, жінки з метро готували зі мною, — розповідає Наталя «Люку».

Це був лютий місяць, ми чули й бачили всі обстріли Салтівки. І я зараз розумію, що це було страшно — а тоді не було, мені потрібно було годувати людей. Вони стояли в черзі попри ці обстріли. Дуже тяжко було спочатку».

26 травня 2022-го міська влада частково відкрила метро для поїздок. Декого з мешканців станції розселили, хтось повернувся до вцілілих квартир. Міжнародна благодійна організація **World Central Kitchen** та фонд **«Мирне небо»** забезпечували тимчасових мешканців метро їжею, а Наталя разом з іншими волонтерами допомагала їй розподіляти серед людей, що жили на станції. Саме тоді вона познайомилася з Фумінорі:

*«Він з'явився у червні, коли на станції лишалося близько 300-600 людей, — ділиться спогадами Наталя. — Спочатку я не думала, що він настільки буде нами опікуватися. Бачу: стоїть чоловік, не нашої зовнішності, вже літній, худенький, маленький і каже: “Чим вам допомогти?”. Я думаю: ну, чим же **ти** нам можеш допомогти? Назвала йому якісь елементарні речі, які були потрібні на той момент. Він все приніс на другий день, і я тоді зрозуміла, що разом з ним ми можемо зробити дуже багато гарних справ».*

Фумінорі багато місяців жив у метро разом із мешканцями Салтівки. Фото: Катерина Переверзева

Перший місяць Фумінорі винаймав квартиру неподалік і приходив до мешканців станції щодня, закупаючи для них все необхідне. Наталія розповідає, що він дуже відповідально ставився до цього:

«Періодично в нього виникали труднощі з фінансами. Він тоді дуже засмучувався, бо не міг купити навіть булку з сосискою людині на сніданок. Це його дуже бентежило, але він завжди шукав якісь виходи», — каже вона.

«Ми дуже вдячні World Central Kitchen та “Мирне небо”, але вони приїжджали тільки після 15 години, а Фумі казав, що їсти треба зранку. Ми забезпечували людей їжею та ліками, підходили до кожного і питали, що потрібно, а потім він йшов по аптеках все це закупати».

З рештою Фумінорі почав жити разом із харків'янами просто на станції. *«Я вирішив, що залишуся з українцями тут. Багато місяців я жив з ними у метро. Їв поруч з ними, спав поруч з ними», — каже він.*

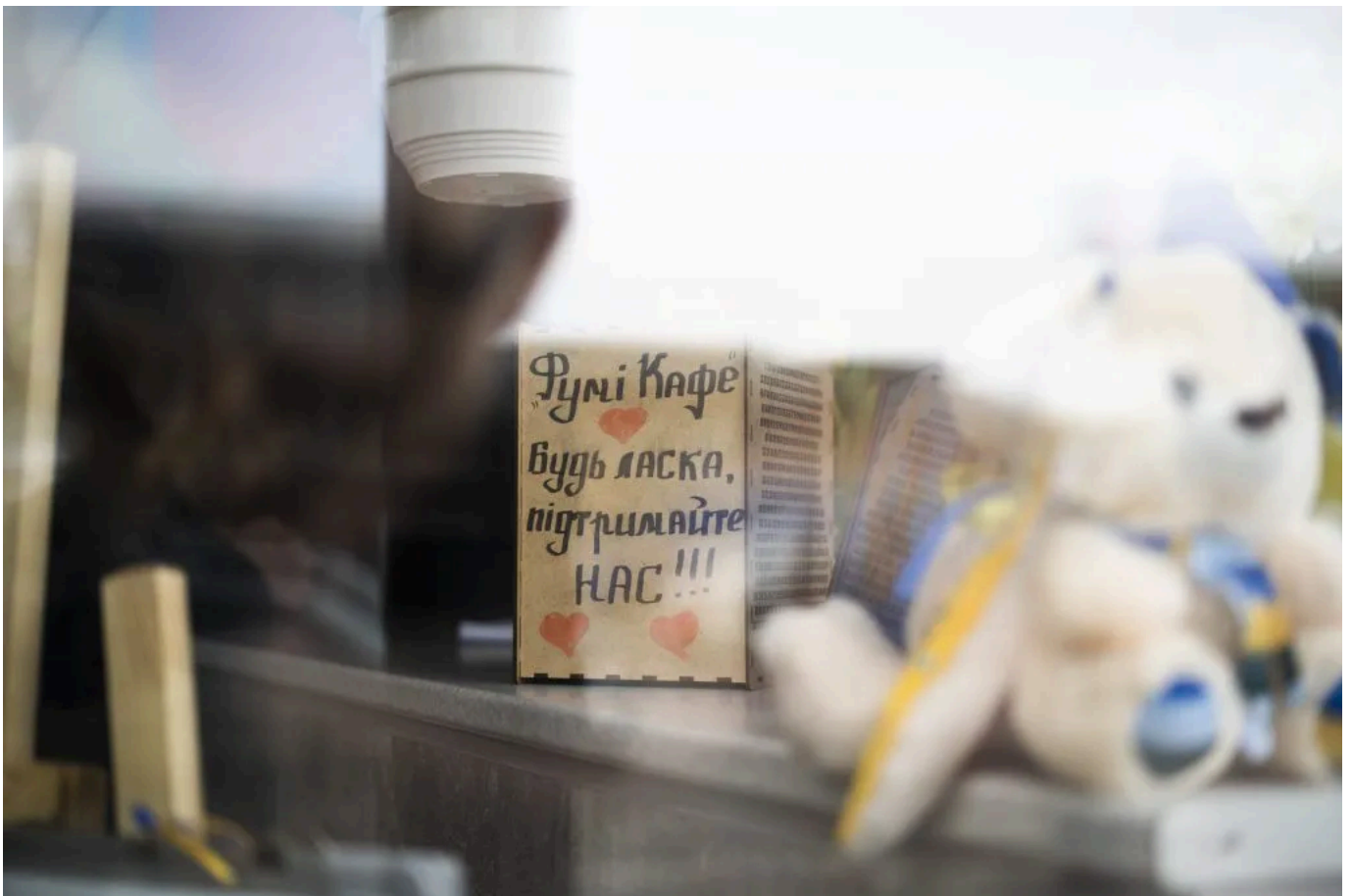

Люди поступово виходили на поверхню, поверталися до домівок чи покидали Харків. Але японський волонтер лишався в метро аж до кінця грудня, доки харківська влада не попросила мешканців звільнити станцію для стабільної роботи метро. Після цього він деякий час жив у квартирі Наталії.

«Це здоровий глузд: я допоможу тобі, ти допоможеш мені»

Наталія розповідає, що ідея створити FuMi Caffè була спільною. Фумінорі здавалося недостатнім щотижня роздавати нужденним по тисячі порцій молока та хліба. Разом вони вирішили створити кафе з безплатною гарячою їжею для харків'ян.

«Я пропонувала взяти щось б/у-шне, бо багато закладів у місті позакривалося. Він каже: "Ні, ми будемо замовляти все нове, в нас буде найкраще кафе у Харкові!" Він трохи не розраховував, бо закінчилися кошти просто всередині цього діла. Але нічого, ми відкрилися. Ніхто нам тоді не допомагав. Тільки ось зараз почали».

Кафе тримається на донатах. Фото: Катерина Переверзева

Створене ними кафе тримається на управлінських талантах Наталії та ентузіазмі Фумінорі. Він збирає пожертви на роботу закладу через [свої соцмережі](#) та японську [краудфандингову платформу](#). Йому активно допомагають друзі та небайдужі японці. Різниця у часових поясах між Харковом та Токіо — шість годин. Тому Фумінорі засиджується допізна, публікуючи звіти про роботу кафе та залучаючи донати для допомоги українцям.

Він пояснює, чому багато японців зараз підтримують народ України:

«Це здоровий глузд: я допоможу тобі, ти допоможеш мені, — каже Фумінорі. — Я використовую свій Інстаграм, Фейсбук та Твіттер, щоби японці знали, як багато людей в Україні переживає цю біду. В нас було так само після трагедії Хіросіми та Нагасакі. Багато людей потім хворіло через радіацію, як і українців після Чорнобиля. Японці знають. Японці пам'ятають».

Зараз FuMi Caffè займає дві колишні торгові точки на ринку біля станції «Героїв праці», але Наталія хотіла б мати ще одне приміщення під склад. Щодня з 12 до 15 до закладу вишиковуються довгі черги харків'ян, здебільшого — людей похилого віку.

«Ми не думали відкривати кафе такого масштабу. Спочатку орендували один невеликий кіоск, але швидко зрозуміли, що він замалий», — розповідає Наталія.

За її словами, 5–6 волонтерів приходять щодня, пропонують свою допомогу. Але для повноцінної роботи закладу вона шукає додатковий персонал, асистентів кухарів та людей на роздачу їжі: *«Рук у кухаря всього дві, а краще б вісім».*

Наталія підкреслює, що готова наймати людей та платити їм зарплатню «в білу»:

«Ми робимо все прозоро — і тому числі для податкової, — каже вона. — Я хочу, щоб усі бачили, що так можна і треба робити. Я хочу найняти людей, і щоб вони отримували гарну зарплатню, щоб їм йшов стаж. Для мене це важливо. Я ще до війни про це мріяла. Не потрібно ні від кого ховатися, хитрити-мудрити. Бо нашу Україну тільки так можна підтримати, не ховаючи нічого».

«Ми не маємо права скласти руки та нічого не робити»

За майже рік спілкування Наталя та Фумінорі навчилися розуміти один одного майже без слів. Вона потроху вивчає англійську, але багато чого розуміє вже інтуїтивно: *«За ці місяці я його вже вивчила, і він мене також. Якщо бачить, що я втомлена чи зла, каже: Natasha, go sleeping! Він чудний, в найкращому розумінні цього слова, — посміхаючись розповідає вона. — Я уже йду спати, а він сидить, працює. І я думаю: це я втомилася? Він такий живчик у свої 75 років, а мені ж лише 41!»*

За словами Наталії, Фумінорі любить добре поїсти. Йому подобається, як вона готує, він часто запрошує на обід своїх друзів, які приїжджають з Японії до Харкова. Разом вони їздять до сімей, що потребують допомоги, відвозять продуктові набори та іграшки дітям, деяким — навіть планшети та ноутбуки для навчання.

«Це робить мене щасливим, — каже Фумінорі. — Це місце має працювати й після війни. Багато людей втратили житло, роботу. Кожен завод, кожен офіс зруйновані. Люди не матимуть грошей, залишатимуться голодні. Ми хочемо забезпечити їх їжею принаймні раз на день. Я хочу, щоб люди посміхалися, щоб діти посміхалися»

Впоратись зі справами Фумінорі допомагає Макото Адачі, 55-річний волонтер, який приїхав з Японії підтримати свого земляка. Він столяр за фахом і, за словами самого Фумінорі: *«Запеклий майстер, який вміє робити все»*.

Під час волонтерства у кафе Макото носить костюм ніндзя і розважає дітей, роздаючи їм солодощі та іграшки.

Фумінорі має великі плани на майбутнє. Він хоче залишитися жити у Харкові, тому свідомо «спалив всі мости»:

«Я продав свій дім в Японії й частину грошей віддав своїм дітям. Доньки мені кажуть: “Тату, будь обережним!”. Моя дружина померла 15 років тому, я один у світі. Але я вільний! І це добре», — розповідає він.

Фумінорі вирішив залишитися у Харкові, він ні про що не шкодує. Фото: Катерина Переверзева

«Українці дуже добрі та дружні. Вони завжди поступають мені місцем у транспорті, пропонують допомогти нести важку валізу. Це дуже добре. Багато українців волонтерять та донатять — навіть найменші кошти. Тому я залишуся тут. Нехай я один — це не проблема. Японці підтримуватимуть українців».

Наталія теж не збирається зупинитися, навіть після перемоги. Вона має достатньо мотивації для цього: її чоловік зараз захищає країну на Бахмутському напрямку.

«Дивлячись на нього, на його хлопців, я розумію, що ми не маємо права скласти руки й нічого не робити. Я посплю на годину більше — і знову до роботи», — ділиться вона.

«Має бути дві перемоги. Перша — коли всі недруги підуть з нашої країни. Друга — коли наші люди почнуть жити як раніше. На це не один рік піде. Це навіть Фумі каже: після того, як забереться Росія, на нас чекають дуже важкі часи. Роботи у Харкові немає, зарплатня — ніяка. Навіть у довоєнний час було тяжко. Які в нас пенсії були? У мене тут люди приходять і плачуть над супом. Як ми це можемо кинути? Ніяк».

Допомогти роботі FuMi Caffè можна переказом на картку ПриватБанку:

- 5457 0822 9584 3523
- Tsuchiko Fuminori

Або на рахунок благодійного фонду:

- IBAN: UA253515330000026007005904695
- ЄДРПОУ: 45134052
- Одержувач: БФ ФУМІ БО

Антон Алохінссон, фото — Катерина Переверзева, обкладинка — Катерина Дрозд

Читайте також:

- [«Нас спонукала до активних дій саме ворожість оточення». Інтерв'ю з фіксером Стасом Стрільцем про культурне середовище Харкова 90-тих](#)
- [«Зараз всі асоціюють абсурд з Росією». Інтерв'ю зі стендап-коміком та волонтером Василем Байдаком](#)

«Люк» — це незалежне онлайн-медіа про Харків, яке висвітлює міські процеси та проблеми, стимулює до змін у місті та суспільстві, збирає на одному майданчику ком'юніті змінотворців та активних людей.

Якщо ви хочете підтримати «Люк» та виготовлення якісного медіа-контенту, ви можете **оформити щомісячну підписку** або **закинути донат разово** будь-якою зручною для вас сумою.

ПІДТРИМАТИ ЛЮК

Поділитись в соц мережах